AAN DE RAAD

Datum opgesteld	26 april 2022	**Behandelend ambtenaar**	D. Machiela
Datum agendering	2 juni 2022	**E-mailadres**	d.machiela@waadhoeke.nl
Onderwerp	Actualisatie Afvalstoffenverordening	**Telefoonnummer**	
Portefeuillehouder	Jan Dijkstra		

Samenvatting

De Afvalstoffenverordening dient het belang om het milieu te beschermen en is specifiek gericht op het (doelmatig) beheer van afvalstoffen. Vanuit dat belang geeft de verordening uitvoering aan de verplichting uit de Wet milieubeheer. De Afvalstoffenverordening bevat regels over de inzameling en scheiding van afvalstoffen van huishoudens. De gemeente heeft de wettelijke taak om te zorgen voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. De huidige Afvalstoffenverordening van de gemeente Waadhoeke is vastgesteld in 2018, gebaseerd op het VNG-model uit 2015. Geadviseerd wordt om de Afvalstoffenverordening te actualiseren en te moderniseren aan de hand van recente wetgeving en nieuwe beleidsinzichten voor het gemeentelijke afvalbeheer.

Voorstel

1. de Afvalstoffenverordening gemeente Waadhoeke te actualiseren volgens bijgevoegde ontwerp
2. het ontwerp van de Afvalstoffenverordening ter inzage te leggen

Inleiding
Begin 2018 heeft de gemeente Waadhoeke een geharmoniseerde Afvalstoffenverordening vastgesteld. Het vaststellen van een Afvalstoffenverordening is verplicht op grond van de Wet milieubeheer. In deze verordening staan bepalingen over het gemeentelijk afvalbeheer, zoals regels over de inzameling van afvalstoffen, het scheiden van afvalstoffen en regels om te voorkomen dat afvalstoffen in de openbare ruimte terecht komen. De gemeente gebruikt het model van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). De vastgestelde Afvalstoffenverordening in 2018 is gebaseerd op het VNG model van 2015. Het VNG model uit 2015 is vorig jaar op een aantal onderdelen geactualiseerd en gemoderniseerd door Vertegenwoordigers van Nederlandse gemeenten in samenwerking met de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement (NVRD).

De belangrijkste actualiseringen en/of wijzigingen hebben betrekking op het:
- implementeren van het Besluit over verplichte gescheiden inzameling van bestanddelen van huishoudelijke afvalstoffen (in vervolg Besluit GIHA);
- anticiperen op de voorgenomen inwerkingtreding van de Omgevingswet;
- vertalen van de Wet dieren over de inzameling van kadavers van gezelschapsdieren;
- invullen van de verspreiding van ongewenst drukwerk.

In bijgaande ledenbrief wordt u hierover geïnformeerd door de VNG en bijbehorende implementatie handleiding (zie bijlage 1 en 2).

Beoogd (meetbaar) effect
Een actuele Afvalstoffenverordening dient het belang van de bescherming van het milieu, met inbegrip van een doelmatig afvalstoffenbeheer.

Motivering

Argumenten
1.1. Hiermee accuraat invulling wordt gegeven aan de wettelijk zorgplicht van de gemeente
De Afvalstoffenverordening dient het belang om het milieu te beschermen en is specifiek gericht op het (doelmatig) beheer van afvalstoffen. Vanuit dat belang geeft de verordening uitvoering aan de verplichting uit de Wet milieubeheer. De Afvalstoffenverordening bevat regels over de inzameling en scheiding van afvalstoffen van huishoudens, zoals het aanwijzen van inzamelaars, het benoemen van specifieke bestanddelen die gescheiden moeten worden ingezameld en de wijze waarop afvalstoffen moeten worden aangeboden. De gemeente heeft namelijk de wettelijke taak om te zorgen voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Daarnaast bevat de geactualiseerde verordening ook regels over het tegengaan van zwerfafval in de openbare ruimte en rondom inrichtingen.

1.2 Een actuele verordening biedt een actueel kader voor het gemeentelijke afvalstoffenbeheer
De huidige Afvalstoffenverordening van de gemeente Waadhoeke is vastgesteld in 2018, gebaseerd op het VNG-model uit 2015. Het model is op onderdelen over de gescheiden inzameling tekstueel gewijzigd vanwege het inwerking treden van het Besluit GIHA. Dit heeft onder meer betrekking op het wijzigen van de aanduiding bioafval en de verplichting van gescheiden inzameling van bestanddelen, zoals bioafval, papier en glas. Specifiek is voor plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en

drankenkartons (PMD) een bepaling opgenomen dat hiervoor wordt afgeweken van de verplichting van gescheiden inzameling. Dit sluit aan bij de bestaande situatie van de bij Omrin aangesloten gemeenten, waaronder Waadhoeke, waarbij deze bestanddelen worden ingezameld met de grijze container en met het restafval worden afgevoerd. Deze bestanddelen (PMD) worden vervolgens via een speciale installatie van Omrin in Heerenveen door middel van nascheiding succesvol uit de afvalstroom gehaald. De afwijking om deze bestanddelen ongescheiden in te zamelen, moet formeel in de Afvalstoffenverordening zijn opgenomen. Verder zijn in relatie tot het onderwerp afvalscheiding een aantal tekstuele en taal technische aanpassingen doorgevoerd ten opzichte van de Afvalstoffenverordening van 2018, zonder inhoudelijke gevolgen.

1.3 De actualisatie speelt in op recente wetgeving en nieuwste beleidsinzichten
Tegenwoordig wordt afval steeds meer benaderd als grondstof. Het bevorderen van circulariteit, het duurzaam omgaan met natuurlijke bronnen en zuinig met grondstoffen worden steeds belangrijker. Dat betekent ook dat efficiënter en zorgvuldiger omgegaan dient te worden met grondstoffen. Optimalisatie van scheiding, verminderen van hoeveelheid restafval en recycling van afvalstromen draagt direct bij aan deze opgave om zo waardevolle grondstoffen uit het afval beschikbaar te krijgen. Vanaf medio 2020 geldt het Besluit gescheiden inzameling huishoudelijke afvalstoffen (Besluit GIHA). Daarin is de gemeente sindsdien wettelijke verplicht om bepaalde bestanddelen gescheiden in te zamelen, namelijk bioafval (gft-afval), papier, metaal, kunststof, glas en elektr(on)ische apparaten. Vanaf 2025 geldt dat ook voor textiel en gevaarlijke afvalstoffen. Daarmee wettelijk verplicht, terwijl de gescheiden inzameling van deze componenten al jarenlang plaatsvindt in onze gemeente. De geactualiseerde verordening moderniseert de regels van de gemeente op dit terrein. Bovendien is in de actuele Afvalstoffenverordening alvast geanticipeerd op het mogelijk inwerking treden van de Omgevingswet. Naast deze inhoudelijke wijzigingen is een aantal wetgeving technische en redactionele verbeteringen aangebracht. In bijlage 4 is een overzicht van de bestaande (2018) en nieuwe (2021) omschrijving van de artikelen opgenomen.

1.4 De overgenomen modelbepalingen sluiten aan bij de aanwezige situatie in Waadhoeke
De model Afvalstoffenverordening van de VNG biedt voor bepaalde artikelen een keuzevariant, zodat een individuele gemeente de mogelijkheid heeft om de verordening af te stemmen op de geldende situatie voor het afvalstoffenbeheer in de gemeente. Bij de huidige uitwerking van het actualiseren van de Afvalstoffenverordening voor de gemeente Waadhoeke is zoveel mogelijk aangesloten bij de eerder gemaakte keuzes in de Afvalstoffenverordening die werd vastgesteld in 2018. Dit sluit optimaal aan bij de situatie zoals die zich nu voordoet in Waadhoeke. Daarnaast biedt de model Afvalstoffenverordening de mogelijkheid om facultatief onderwerpen te regelen in de Afvalstoffenverordening. Het betreft regels over de inname van kadavers en het bezorgen van ongeadresseerd drukwerk.

1.5 Hierbij zijn ook enkele facultatieve onderwerpen opgenomen vanwege de link met het afvalbeheer
Nieuw onderdeel in de Afvalstoffenverordening is de mogelijkheid om hierin regels over de inname van kadavers van gezelschapsdieren op te nemen. Alhoewel dit niet verplicht is (facultatief), zijn de bepalingen uit het model van de VNG overgenomen en toegevoegd aan de Afvalstoffenverordening van de gemeente Waadhoeke, gelet op de directe link met het gemeentelijke afvalbeheer. Bovendien is de huidige Destructieverordening van de gemeente Waadhoeke gebaseerd op een verouderde wettelijke grondslag. Dit onderdeel voldoet daarmee weer aan de geldende grondslag in de Wet

dieren. De Destructieverordening komt te vervallen met het inwerking treden van de nieuwe Afvalstoffenverordening, waarin de nieuwe bepalingen zijn opgenomen.

Verder wordt in het model van de VNG voorzien in regels over het bezorgen van ongeadresseerd drukwerk. Doel hiervan is om de verspreiding van ongewenst drukwerk te voorkomen en daarmee deze afvalstroom te verminderen. Over het bezorgen van ongeadresseerd drukwerk wordt een artikel aan de Afvalstoffenverordening toegevoegd. Met ongeadresseerd drukwerk wordt bedoeld al het reclamedrukwerk, huis-aan-huis bladen en drukwerk van vrijwilligers of niet-commerciële organisaties dat zonder adres wordt aangeboden. Onder deze definitie vallen alle aanduidingen zonder toevoeging van een feitelijk adres, zoals “aan de bewoners van dit pand of gebouw”. Uitgangspunt voor de situatie in Waadhoeke is dat ongeadresseerd drukwerk gewoon mag worden bezorgd bij een perceel, tenzij de bewoner of gebruiker expliciet kenbaar heeft gemaakt geen prijs te stellen op het ontvangen ervan door middel van de welbekende nee-nee sticker of nee-ja sticker. Dit is in verordening opgenomen.

Overigens wordt in de verordening afgezien van de mogelijkheid om bezorging van ongeadresseerd reclamedrukwerk uitsluitend toe te staan als de ontvangende bewoner of gebruiker van een perceel onmiskenbaar duidelijk heeft gemaakt het ongeadresseerde reclamedrukwerk te willen ontvangen met een ja-ja sticker. Dit wordt ook wel het ‘opt-in’ systeem genoemd en betreft een omdraaiing van de huidige situatie. In dat geval ontvangen alleen degenen met een ja-ja sticker op de brievenbus ongeadresseerd reclamedrukwerk. Een huishouden moet in dat geval een zogenoemde ja/ja-sticker plakken op de brievenbus. Wanneer er (helemaal) geen sticker is, mag de bezorger geen ongeadresseerd drukwerk in de brievenbus stoppen. De adverteerders dienen zich daar ook aan te houden en de branche moet de gelegenheid krijgen om te anticiperen op het nieuwe systeem met een ruime overgangstermijn voor invoering (op basis van rechtelijke uitspraak 20 maanden). Bovendien vergt het invoeren van de ja/ja sticker extra inzet voor de communicatie over de verandering van het systeem. Zowel inwoners als bedrijven moeten goed en tijdig van te voren worden geïnformeerd in het geval van de voorgenomen verandering.

Tot nu toe hebben alleen enkele grote Nederlandse gemeenten voor deze ingrijpende systeemwijziging gekozen (soms met juridische procedures tot gevolg). Mediagroepen (zoals NDC mediagroep) en krantenuitgevers hebben aangegeven geen voorstander te zijn van dit systeem, omdat inwoners en middenstanders de onderlinge aansluiting via deze vorm van nieuwsvoorziening verliezen. Ongeadresseerde huis-aan-huisbladen en pamfletten vervullen een belangrijke functie voor onder meer de nieuwsverspreiding op lokaal niveau en soms ook voor de sociale cohesie in de buurt. Met de bestaande nee-nee- en nee-ja-brievenbusstickers kunnen bewoners hun voorkeur ten aanzien van de ontvangst van commercieel reclamedrukwerk en/of de huis-aan-huisbladen al zelf afdoende kenbaar maken. Na vaststelling van de verordening wordt er een gemeentelijke actie georganiseerd waarbij er opnieuw aandacht wordt gevraagd voor het gebruik van de nee-nee en nee-ja brievenbussticker.

2.1 De mogelijkheid van inspraak is wettelijk bepaald

Het geactualiseerde ontwerp van de Afvalstoffenverordening dient ter inzage te worden gelegd op grond van de Wet milieubeheer (bevestigd door de VNG). In artikel 10.26 van de Wet milieubeheer staat aangegeven dat bij de voorbereidingen voor vaststelling van de Afvalstoffenverordening de ingezetenen en belanghebbenden dienen te worden betrokken. De Afvalstoffenverordening wordt als ontwerp ter inzage gelegd. Dit volgens de daarvoor geldende inspraakprocedure. Iedereen wordt daarmee in de gelegenheid gesteld om te reageren op de gemeentelijke voornemens, zoals uitgewerkt

in het ontwerp. De resultaten van de inspraak worden vervolgens door uw college verwerkt, waarna de procedure voor vaststelling door de raad kan worden gestart. Het ontwerp van de geactualiseerde Afvalstoffenverordening is als bijlage 4 van dit advies opgenomen.

Kanttekeningen
Er zijn geen kanttekeningen te plaatsen bij het actualiseren van de Afvalstoffenverordening.

Analyse

Relevante cijfers
De Afvalstoffenverordening vormt het juridisch kader van de wijze waarop het afvalbeheer en de uitvoering van de inzameling in de gemeente is geregeld. Dit vertaalt zich uiteindelijk cijfermatig in de hoeveelheden afvalstoffen die in de gemeente gescheiden worden ingezameld en afgevoerd. In het volgende overzicht staan de kilogrammen voor iedere afvalstofstroom per inwoner in Waadhoeke.

Overzicht gescheiden inzameling 2020 (o.b.v. 46.079 Inwoners per 1-1-2020)

Bestanddeel huishoudelijk afval	**Wijze**	**Kg/inw.**	**%**
Gft-afval	Gescheiden inzameling mini container	173,01	27
Oud papier en karton	Gescheiden inzameling verenigingen	55,43	9
Glas (wit/groen/bruin)	Gescheiden inzameling	18,28	3
Vlakglas	Gescheiden inzameling via milieustraat	1,04	0,2
Elektronische apparaten	Gescheiden inzameling via milieustraat	4,18	0,7
Textiel	Gescheiden inzameling	5,25	0,8
Frituurvet	Gescheiden inzameling via milieustraat	0,08	0,01
Houtafval A/B/C	Gescheiden inzameling via milieustraat	44,13	7
Dakbedekking (bitumeus)	Gescheiden inzameling via milieustraat	1,61	0,3
KCA	Gescheiden inzameling via milieustraat	1,85	0,3
Gips	Gescheiden inzameling via milieustraat	3,20	0,5
Metalen	Gescheiden inzameling via milieustraat	5,88	0,9
Schoon puin	Gescheiden inzameling via milieustraat	32,88	5
Mix kunststoffen/harde plastics	Gescheiden inzameling via milieustraat	2,26	0,4
Autobanden	Gescheiden inzameling via milieustraat	0,38	0,06
Asbesthoudend afval	Gescheiden inzameling via milieustraat	1,28	0,2
Piepschuim	Gescheiden inzameling via milieustraat	0,06	0,009
Schone grond	Gescheiden inzameling via milieustraat	11,96	2
Grof tuinafval	Gescheiden inzameling en via milieustraat	14,92	2
Matrassen	Gescheiden inzameling via milieustraat	0,86	0,1
Kadavers	Gescheiden inzameling via milieustraat	0,06	0,009
Bruikbaar huisraad	Gescheiden inzameling via kringloop	3,30	0,5
Metalen	Nagescheiden uit restafval	8,80	1
Kunststoffen	Nagescheiden uit restafval	19,91	3

Drankenkartons	Nagescheiden uit restafval	3,14	0,5
Minerale stoffen	Nagescheiden uit restafval	13,62	2
Organisch natte fractie (ONF)	Nagescheiden uit restafval	40,23	6
Verbouwingsafval	Nagescheiden uit verbouwingsafval	6,19	0,9
Totaal gescheiden	**Gescheiden voor hergebruik en Recycling**	**473,79**	**74**
Grof huishoudelijk restafval	Ongescheiden	35,29	6
Verbouwingsrestafval	Ongescheiden restant na nascheiding	6,19	1
Huishoudelijk restafval	Ongescheiden restant na nascheiding	123,84	19
Totaal ongescheiden	**Ongescheiden voor verbranding**	**165,32**	**26**
Totaal		639,11	

Totaal wordt er bijna 640 kilogram afval per inwoner ingeleverd, waarvan 74% gescheiden wordt afgevoerd voor hergebruik of recycling. Het restant wordt afgevoerd naar de Reststoffen Energie Centrale (REC) van Omrin in Harlingen.

Ontwikkelingen en trends

Het landelijke programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) – Huishoudelijk afval (HHA) is ontwikkeld om de nodige stappen te zetten naar een circulaire economie. Het doel voor heel Nederland is om in 2050 volledig circulair te zijn. Voor de komende jaren ligt de focus op het nog beter scheiden van restafval en het verbeteren van de kwaliteit van deelstromen.

Het programma VANG-HHA beslaat de periode van 2015-2025. De ambitie was om in 2020 75% afvalscheiding en 100 kilo huishoudelijke restafval per inwoner te realiseren. Dit landelijke doel is niet gehaald (in Waadhoeke 74% en 124 kg/inwoner in 2020). Geconstateerd is dat er wel grote stappen zijn gezet voor het verbeteren van huishoudelijke afvalscheiding. In de periode 2015-2020 daalde de hoeveelheid restafval en steeg de afvalscheiding. Wel is de kwaliteit van bepaalde deelstromen onder druk komen te staan.

Om te komen tot kwalitatief betere recycling richt het landelijke uitvoeringsprogramma VANG-HHA zich in de periode 2021 – 2025 op twee belangrijke aspecten: het nog beter scheiden van restafval en het verbeteren van de kwaliteit van de ingezamelde deelstromen. Begin maart 2022 is de nieuwe versie van het Uitvoeringsprogramma Van Afval Naar Grondstof – Huishoudelijk Afval (VANG-HHA) gepubliceerd. Onze gemeente is ambtelijk vertegenwoordigd in een provinciale werkgroep om te bepalen op welke wijze het programma ingezet kan worden bij de uitvoering.

Alternatieven

De Afvalstoffenverordening geeft uitvoering aan de verplichting van de Wet Milieubeheer en het Besluit Gescheiden Inzameling Huishoudelijke Afvalstoffen. Een alternatieve regeling waarin juridisch invulling wordt gegeven aan die wettelijke verplichtingen is er niet.

De mogelijkheid bestaat om de bepalingen op het gebied van afvalstoffen op te nemen in de Algemene Plaatselijke Verordening. Vanwege de omvang van de verordening tekst en het belang van een actuele regeling voor dit specifieke beleidsthema heeft het voorkeur om dit in een separate Afvalstoffenverordening onder te brengen (in aansluiting bij een eerder advies daarover van de VNG).

Vervolg
Start inspraakprocedure Algemene Wet Bestuursrecht door middel van openbare kennisgeving via overheidspublicaties en gemeentelijke communicatiekanalen. Na afronding van de inspraakprocedure wordt de vaststellingsprocedure gestart. Ingeval van vaststelling en inwerkingtreding worden tegelijkertijd de huidige Afvalstoffenverordening uit 2018 en Destructieverordening gemeente Waadhoeke ingetrokken.

De Afvalstoffenverordening laat een aantal praktische onderwerpen over aan een regeling bij zogenaamd uitvoeringsbesluit. Bijvoorbeeld de aanwijzing van de inzameldienst die belast is met de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. De verordening delegeert de bevoegdheid tot het nemen van dit besluit aan ons college. Na vaststelling van de geactualiseerde Afvalstoffenverordening wordt dit uitvoeringsbesluit door ons nader uitgewerkt en vastgesteld.

Inwonersparticipatie
Middels de mogelijkheid van inspraak krijgen inwoners en organisaties de gelegenheid om te reageren op de ontwerp verordening. Dit is wettelijk bepaald in de Wet milieubeheer. Start inspraakprocedure Algemene Wet Bestuursrecht door middel van openbare kennisgeving via de daartoe geëigende informatiekanalen en vervolgens wordt de ontwerp verordening 6 weken ter inzage gelegd.

Overigens is de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen wel in sterke mate gebaat bij de deelname/ participatie en medewerking van inwoners (denk daarbij aan het correct scheiden, op juiste wijze en moment aanbieden, goed gebruik van inzamelvoorzieningen, voorkomen van zwerfafval etc.).

Communicatie
Start inspraakprocedure Algemene Wet Bestuursrecht door middel van openbare kennisgeving via overheidspublicaties en geëigende gemeentelijke communicatiekanalen.

Financiën
In relatie tot de procedurele vaststelling van de Afvalstoffenverordening zijn er geen financiële consequenties verbonden aan dit voorstel.

De kosten voor het gemeentelijke afvalbeheer (dekkingsgraad 94%) worden via de afvalstoffenheffing bij alle huishoudens in rekening gebracht. De afvalstoffenheffing 2022 bedraagt voor eenpersoonshuishoudens € 236 en voor meerpersoonshuishoudens € 295.

Juridisch kader
De Afvalstoffenverordening geeft uitvoering aan de verplichting van artikel 10.23 van de Wet Milieubeheer en aan artikel 3 van het Besluit Gescheiden Inzameling Huishoudelijke Afvalstoffen. Bij vaststelling van de nieuwe verordening worden de oude verordeningen ingetrokken en treedt het in de nieuwe verordening opgenomen overgangsrecht in werking.

Bijlagen
Bijlage 1: Ledenbrief VNG Actualisatie Model Afvalstoffenverordening
Bijlage 2: Implementatiehandleiding
Bijlage 3: Was-wordt tabel
Bijlage 4: Ontwerp-Afvalstoffenverordening gemeente Waadhoeke

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: D2022-04-036490

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 3 mei 2022;

B E S L U I T

1. de Afvalstoffenverordening gemeente Waadhoeke te actualiseren volgens bijgevoegde ontwerp
2. het ontwerp van de Afvalstoffenverordening ter inzage te leggen

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 2 juni 2022,

Signed By: Waanders, M.C.M. <m.waanders@waadhoeke.nl>
14/06/2022 10:42:31 CEST , voorzitter
ID: dd11e34a-f369-49a1-9c8a-d8be5ca9e473
Auth: Scribble

Signed By: Lyklema, Tinco <t.lyklema@waadhoeke.nl>
14/06/2022 13:41:54 CEST , griffier
ID: dd11e34a-f369-49a1-9c8a-d8be5ca9e473
Auth: Scribble

Dit document is digitaal ondertekend.